

ร่าง

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืน พ.ศ.

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่พ.ศ. ๒๕๖.....

เป็นปีที่ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ

ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืน พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ระบบเกษตรกรรมยั่งยืน” หมายความว่า ระบบการผลิตทางการเกษตร การแปรรูป การจัดจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร และหมายความรวมถึงวิถีการดำเนินชีวิตของเกษตรกรที่คำนึงและรักษาไว้ซึ่งระบบนิเวศ สภาพแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อก่อให้เกิดความมั่นคงและความปลอดภัยอาหาร สร้างความสมดุลความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรและผู้บริโภค ตามแนวของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งพัฒนาสถาบันทางสังคมของชุมชนท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาระบบเกษตรกรรมที่เข้มแข็งและยั่งยืน เช่น วนเกษตร เกษตรผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ ไร่หมุนเวียน หรือรูปแบบอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

“เกษตรกรรม” หมายความว่า การเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และกิจการอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืนกำหนด

“เกษตรกร” หมายความว่า บุคคลธรรมดาซึ่งประกอบอาชีพเกษตรกรรมและมีรายได้หลักจากระบบการผลิตทางการเกษตร ตามระเบียบที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืนกำหนด

“สถาบันเกษตรกร” หมายความว่า กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์การเกษตร ชุมชุมสหกรณ์การเกษตรตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

“ชุมชน” หมายความว่า กลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันโดยมีผลประโยชน์และวัตถุประสงค์ร่วมกัน เพื่อช่วยเหลือหรือสนับสนุนกัน หรือทำกิจกรรมอันชอบด้วยกฎหมายและศีลธรรมร่วมกัน หรือดำเนินการอื่นอันเป็นประโยชน์ร่วมกันของสมาชิก มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและมีระบบบริหารจัดการและการแสดงเจตนาแทนกลุ่มได้

“องค์กรชุมชน” หมายความว่า “องค์กรชุมชน” หมายความว่า องค์กรซึ่งเป็นการรวมของชุมชน ชุมชนท้องถิ่น หรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม ซึ่งจัดแจ้งการจัดตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ไม่ว่าประชาชนจะจัดตั้งกันขึ้นเองหรือโดยการแนะนำหรือสนับสนุนของหน่วยงานของรัฐ เอกชน หรือองค์กรพัฒนาเอกชน

“สมัชชาเกษตรกรรมยั่งยืน” หมายความว่า กระบวนการที่เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ประชาชน และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันประชุมปรึกษาหารือกันอย่างต่อเนื่องเพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และองค์ความรู้ต่างๆ รวมตลอดถึงกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ เพื่อนำไปสู่การพัฒนากิจกรรม แผนงาน โครงการต่างๆร่วมกัน การจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสาธารณะเกี่ยวกับการพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืน การพัฒนาระบบสวัสดิการและคุณภาพชีวิตของเกษตรกร รวมตลอดถึงการติดตามในขั้นตอนต่างๆเพื่อนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ

“สินค้าเกษตร” หมายความว่า ผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์อันเกิดจากการเกษตรกรรม และผลพลอยได้ของผลผลิตหรือจากผลิตภัณฑ์ดังกล่าว

“ความมั่นคงด้านอาหาร” หมายความว่า การเข้าถึงอาหารที่มีอย่างเพียงพอสำหรับการบริโภคของประชาชนในประเทศ อาหารมีความปลอดภัย และมีคุณค่าทางโภชนาการเหมาะสมตามความต้องการตามวัยเพื่อการมีสุขภาพที่ดี รวมทั้ง การมีระบบการผลิตที่เกื้อหนุน รักษาความสมดุลของระบบนิเวศวิทยาและความคงอยู่ของฐานทรัพยากรอาหารทางธรรมชาติของประเทศ ทั้งในภาวะปกติหรือเกิดภัยพิบัติ สาธารณภัยหรือการก่อการร้ายอันเกี่ยวเนื่องจากอาหาร

“ความปลอดภัยด้านอาหาร” หมายความว่า ความปลอดภัยด้านอาหารตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการอาหารแห่งชาติ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนที่อยู่ภายใต้อำนาจหน้าที่ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกองทุนอื่นๆที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืน ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการทำเกษตรกรรมที่เข้มแข็ง สมดุล และยั่งยืน ทางด้าน เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรรายย่อยมีความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้ตามแนวของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อทำเกษตรกรรมที่เข้มแข็ง และยั่งยืน

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความมั่นคงและความปลอดภัยทางอาหาร

(๕) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย การพัฒนา การถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีเกี่ยวกับเกษตรกรรมยั่งยืน

(๖) ส่งเสริมและสนับสนุนจิตสำนึกในการทำเกษตรกรรมยั่งยืนและการรับผิดชอบต่อสังคม

(๗) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการร่วมกลุ่มและพัฒนาเป็นเครือข่ายของสมาชิกเกษตรกรรมยั่งยืนเพื่อการเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน การกำหนดนโยบาย การป้องกันปัญหาที่เกิดจากการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมที่จะมีผลกระทบต่อระบบการผลิตและการดำรงวิถีชีวิตของเกษตรกรรมยั่งยืน รวมถึงตลอดถึงการพัฒนาระบบการบริหารจัดการเขตพื้นที่และการฟื้นฟูระบบนิเวศน์ให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน

(๘) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ กลุ่มเกษตรกร ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรภาคประชาสังคม และสมาชิกเกษตรกรรมยั่งยืนเข้าไปร่วมกับหน่วยงานภาครัฐเพื่อดำเนินการต่างๆให้เป็นไปตามแผนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

มาตรา ๖ เพื่อให้การส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืนเกิดประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้คณะรัฐมนตรีจัดให้มีนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืนขึ้นตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

เมื่อมีการประกาศใช้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืนแล้วให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของตนให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติดังกล่าว

มาตรา ๗ การส่งเสริมและและพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืน อาจดำเนินการด้วยมาตรการหรือวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายวิธีร่วมกัน มีดังต่อไปนี้

- (๑) การให้เงินช่วยเหลือหรือเงินอุดหนุนในการทำเกษตรกรรมยั่งยืน
- (๒) การใช้มาตรการทางสิทธิประโยชน์ทางภาษี
- (๓) การถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมเกี่ยวกับเกษตรกรรมยั่งยืน
- (๔) การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการองค์ความรู้เกี่ยวกับเกษตรกรรมยั่งยืน และติดตามผลการ

ฝึกอบรม

- (๕) การให้เงินอุดหนุนในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเกษตรกรรมยั่งยืน
- (๖) การให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมายตามที่ผู้ขอรับการส่งเสริมร้องขอ
- (๗) การให้คำปรึกษากับเกษตรกรในเรื่องเกี่ยวกับเกษตรกรรมยั่งยืน
- (๘) การจัดสรรเงินทุนสนับสนุนการดำเนินงานต่างๆของสมาชิกเกษตรกรรมยั่งยืน
- (๙) การวิธีการอื่นใดที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ให้คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์ รูปแบบ วิธีการและเงื่อนไขในการส่งเสริมและสนับสนุน โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๘ ให้คณะกรรมการกำหนดบุคคลผู้มีสิทธิขอรับการส่งเสริมและสนับสนุนตามพระราชบัญญัตินี้ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

รูปแบบของระบบเกษตรกรรมยั่งยืนที่มีสิทธิได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนภายใต้พระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตามลักษณะ ประเภท ชนิด ปริมาณ ขนาด หรือหลักเกณฑ์อื่นใดตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๙ การรับการส่งเสริมและสนับสนุนต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการ โดยให้ผู้อยู่ขอรับการส่งเสริมและสนับสนุนยื่นคำขอต่อคณะกรรมการ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และแบบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

การพิจารณาอนุมัติคำขอรับการส่งเสริมและสนับสนุนตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงแผนพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืน สภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจ และความเป็นธรรมทางสังคม

มาตรา ๑๐ เมื่อคณะกรรมการมีมติอนุมัติให้การส่งเสริมและสนับสนุนแก่ผู้นั้นคำขอรายใดแล้ว ให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้นั้นทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการมีมติ พร้อมด้วยเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๒

คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาาระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

มาตรา ๑๑ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาาระบบเกษตรกรรมยั่งยืน” ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธาน ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ผู้แทนเกษตรกรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมยั่งยืนจำนวนสองคน ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยในสาขาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับระบบเกษตรกรรมยั่งยืน ผู้แทนหอการค้าแห่งประเทศไทยในสาขาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับระบบเกษตรกรรมยั่งยืน และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ที่มีผลงานหรือเคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจและมีความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ในสาขาใดสาขาหนึ่งหรือหลายสาขารวมระยะเวลาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี ในสาขาเกษตรกรรมยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คุ้มครอง

ผู้บริหาร โภค เศรษฐศาสตร์ บริหารธุรกิจ สาธารณสุข หรือในสาขาอื่นอันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา
เกษตรกรรมยั่งยืนจำนวนหกคน

คณะกรรมการต้องประกอบด้วยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านเกษตรกรรมยั่งยืน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สาธารณสุข อย่างน้อยด้านละหนึ่งคน

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืนเป็น
กรรมการและเลขานุการ

การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตาม มาตรา ๑๓

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสรรหาผู้แทนเกษตรกร และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ให้เป็นไปตามที่ รัฐมนตรี ประกาศกำหนด

มาตรา ๑๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปีบริบูรณ์
- (๓) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภา
ท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
- (๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดๆ ในพรรคการเมือง
- (๕) ไม่มีผลประโยชน์ขัดแย้งไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมกับการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง
กรรมการ
- (๖) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๗) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๘) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือไม่เคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๙) ไม่เป็นบุคคลที่ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
- (๑๐) ไม่เป็นบุคคลที่เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไป โดยได้พ้นโทษมายัง
ไม่ถึงห้าปีในวันได้รับการเสนอชื่อ เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๑๑) ไม่เป็นบุคคลที่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน
เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๑๒)ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

มาตรา ๑๓ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาคณะหนึ่งมีจำนวนเก้าคนเพื่อทำหน้าที่คัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) ผู้แทนของสภาเกษตรกรแห่งชาติ

(๒) ผู้แทนของอธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวนสามคน

(๓) ผู้แทนองค์กรเอกชนที่ไม่แสวงหากำไร ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ไม่น้อยกว่าห้าปี ในด้านเกษตรกรรมยั่งยืน ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือด้านคุ้มครองผู้บริโภค จำนวนห้าคน

กรรมการสรรหาต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒ และต้องเปิดเผยรายละเอียดเกี่ยวกับธุรกิจของตนในช่วงสองปีที่ผ่านมาให้สาธารณชนทราบด้วย

กรรมการสรรหาไม่มีสิทธิได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ให้คณะกรรมการสรรหาเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการสรรหา

การคัดเลือกผู้แทนตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ให้ สำนักงานทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการในการดำเนินการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ให้กรรมการสรรหาได้รับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นในการปฏิบัติงานตามที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๔ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้

(๒) ออกระเบียบ ประกาศ และกำกับดูแลกระบวนการเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืน รวมทั้งติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติตามระเบียบหรือประกาศดังกล่าว

(๓) เสนอตราหรือแก้ไขกฎหมาย กฎ หรือระเบียบ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืน ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและสั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ

(๔) จัดทำนโยบายและแผนว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืนตามมาตรา ๖ เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

(๕) จัดให้มีสัมมนาเกษตรกรรมยั่งยืน และสนับสนุนในการจัดให้มีสัมมนาเกษตรกรรมยั่งยืนเฉพาะพื้นที่ หรือสัมมนาเกษตรกรรมยั่งยืนเฉพาะประเด็น

(๖) ส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืนระดับชุมชนให้สอดคล้องกับแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืนระดับประเทศ

(๗) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อผลักดันให้เกิดการพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

(๘) พิจารณาให้การสนับสนุนและช่วยเหลือกิจกรรมของหน่วยงานของรัฐและเอกชน ที่มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

(๙) บริหารกองทุน และออกระเบียบหรือประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข การใช้จ่ายเงินกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์กองทุน หรือการกำหนดเงื่อนไขและวิธีการ รวมตลอดถึง มาตรการต่างๆ ที่เป็นการจูงใจหรือกำหนดหน้าที่ของผู้ที่จะได้รับการสนับสนุนเงินหรืองบประมาณจาก กองทุนเพื่อให้บรรลุตามแผนงานโครงการในการพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

(๑๐) ประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืน ในเรื่องการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม การเพิ่มช่องทางการเข้าถึงแหล่งทุน การประกันราคาสินค้าเกษตรกรรมยั่งยืน การจัดหาตลาดในการจำหน่ายสินค้าเกษตรกรรมยั่งยืน การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา และเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๑๑) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือที่กฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

ในการจัดทำนโยบายและแผนพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืนตาม (๔) ให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนด้วย

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับได้เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว

มาตรา ๑๕ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๑๖ เมื่อกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งใหม่ภายในหกสิบวัน

ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไป จนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์
- (๓) ลาออก
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ หรือในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๑๙ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าไม่มีประธานกรรมการหรือประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ในการวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๒๑ ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย หรือตามที่มิ กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๒ ให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ และอนุกรรมการ ได้รับ เบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๓

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

มาตรา ๒๓ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาระบบ

เกษตรกรรมยั่งยืนมีเป้าหมายและแนวทางอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(๑) การดำเนินการและการพัฒนาให้เกษตรกรในระบบเกษตรกรรมยั่งยืนมีศักยภาพในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติใดๆที่จะเอื้อประโยชน์ต่อการผลิตภายใต้ระบบเกษตรกรรมยั่งยืน มีความรู้ความสามารถในการวางแผน การจัดการการผลิต การจำหน่าย การแปรรูป การจัดการระบบตลาด การคุ้มครองผู้บริโภค การรวมกลุ่ม การพัฒนาระบบสวัสดิการของกลุ่มเกษตรกร

(๒) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทั้งหลายที่จำเป็นในการพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืน อาทิ เช่น ที่ดิน แหล่งน้ำ แหล่งทรัพยากรธรรมชาติ เมล็ดพันธุ์ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ตัวอ่อน เชื้อพันธุ์ การค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีทางการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และประโยชน์ของประชาชน

(๓) การส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรภายใต้ระบบเกษตรกรรมยั่งยืนมีการรวมกลุ่มและเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเกษตรกรรมยั่งยืน

(๔) การส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาระบบมาตรฐานการผลิต มาตรฐานสินค้าการเกษตรที่ปลอดภัย มีระบบการติดตามตรวจสอบและการประเมินผลที่ดี มีหลักประกัน ในการตรวจสอบการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ของประชาชนอย่างเท่าเทียม ทัวถึง และเป็นธรรม โดยไม่เลือกปฏิบัติ

(๕) การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาให้เกิดอุตสาหกรรมและนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืน รวมตลอดถึงการส่งเสริมสนับสนุนให้วิสาหกิจเพื่อสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

(๖) การส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตและพัฒนากำลังคน ให้เกิดความพร้อมและมีความรู้ในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

(๗) การพัฒนาระบบคลังข้อมูลและฐานข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

(๘) การส่งเสริมและพัฒนาระบบงานวิจัยทั้งหลายที่มีส่วนสนับสนุนระบบเกษตรกรรมยั่งยืน รวมตลอดถึง การบริหารจัดการความรู้ รวมทั้งการส่งเสริมเพื่อให้มีระบบที่เป็นศูนย์แห่งการเรียนรู้ และให้บริการข้อมูลที่ทันสมัย

หมวด ๔

สมัชชาเกษตรกรมัยยืน

มาตรา ๒๔ การจัดสมัชชาเกษตรกรมัยยืน หรือการสนับสนุนให้เกษตรกร กลุ่มเกษตรกรชุมชน องค์กรชุมชน รวมตัวกันเพื่อจัดสมัชชาเกษตรกรมัยยืนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

หลักเกณฑ์และวิธีการตามวรรคหนึ่งจะต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้บริโภค กลุ่มเกษตรกรในระดับภูมิภาคและในระดับจังหวัด รวมถึงความครอบคลุมถึงเกษตรกรในระบบเกษตรกรมัยยืนในรูปแบบต่างๆ

ในกรณีที่สมัชชาเกษตรกรมัยยืนตามวรรคหนึ่ง มีข้อเสนอให้หน่วยงานของรัฐนำไปปฏิบัติหรือนำไปพิจารณาประกอบในการกำหนดนโยบาย ให้เสนอต่อคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาดำเนินการให้บรรลุผลตามควรแก่กรณีต่อไป

ในกรณีที่มีการจัดสมัชชาเกษตรกรมัยยืนในระดับภูมิภาค หรือ ในระดับจังหวัด เกษตรกร กลุ่มเกษตรกรชุมชน องค์กรชุมชน ที่รวมตัวกันเป็นสมัชชาเกษตรกรมัยยืนอาจจัดทำข้อเสนอใดๆ หรือ แนวทางการพัฒนาระบบเกษตรกรมัยยืนที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะในระดับภูมิภาคหรือในระดับจังหวัดเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อนำข้อเสนอหรือแนวทางการพัฒนาระบบเกษตรกรมัยยืนบูรณาการเข้าไปในแผนพัฒนาจังหวัด หรือกลุ่มจังหวัด

ในการนำแผนพัฒนาจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดไปปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อเสนอหรือแนวแผนตามวรรคสี่ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนำหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติโดยการเข้ามามีส่วนร่วมของ เกษตรกร กลุ่มเกษตรกรชุมชน องค์กรชุมชน ที่รวมตัวกันเป็นสมัชชาเกษตรกรมัยยืน

มาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการ จัดให้มีสมัชชาเกษตรกรมัยยืนในระดับชาติอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

มาตรา ๒๖ ในการจัดสมัชชาเกษตรกรมัยยืน ให้คณะกรรมการ แต่งตั้งคณะกรรมการ จัดสมัชชาเกษตรกรมัยยืนคณะหนึ่งมีจำนวนตามที่คณะกรรมการกำหนด

กรรมการตามวรรคหนึ่งให้แต่งตั้งจากผู้แทนหน่วยงานของรัฐและผู้ซึ่งมิได้เป็นผู้แทนหน่วยงานของรัฐในอัตราส่วนที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ผู้ซึ่งมิได้เป็นผู้แทนหน่วยงานของรัฐจะต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละหกสิบของจำนวนกรรมการตามวรรคหนึ่ง

ให้คณะกรรมการจัดสมัชชาเกษตรกรมัยยืน มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการเกี่ยวกับการจัดประชุมและหลักเกณฑ์อื่นที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่

ในกรณีที่ เกษตรกร กลุ่มเกษตรกรชุมชน องค์กรชุมชน รวมตัวกันเพื่อจัดให้มีการประชุม สมัชชาเกษตรกรมัยยืนในระดับภูมิภาค หรือ ในระดับจังหวัด ในหน้าความในวรรคหนึ่งมาใช้โดยอนุโลม

มาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการจัดสมัชชาเกษตรกรมัยยืน มีหน้าที่ในการจัดการประชุม สมัชชาเกษตรกรมัยยืน กำหนดวัน เวลาและสถานที่ในการประชุม ซึ่งต้องประกาศให้ประชาชนทราบ ล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวันก่อนวันประชุม

มาตรา ๒๘ ผู้ใดประสงค์จะเข้าร่วมสมัชชาเกษตรกรมัยยืนในการประชุมครั้งใด ให้สมัครลงทะเบียนสำหรับการประชุมครั้งนั้นต่อเจ้าหน้าที่ที่คณะกรรมการจัดสมัชชาเกษตรกรมัยยืน กำหนดตามแบบและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการจัดสมัชชาเกษตรกรมัยยืนกำหนด

นอกจากผู้ลงทะเบียนตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการจัดสมัชชาเกษตรกรมัยยืนจะ กำหนดให้เชิญบุคคล ผู้แทนหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรภาคเอกชนตามที่เห็นสมควรมาร่วมประชุมด้วยก็ได้

หมวด ๕

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรกรมัยยืน

มาตรา ๒๙ ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรกรมัยยืน ขึ้นเป็นหน่วยงานของรัฐที่อยู่ในสังกัดสำนักปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมีผู้อำนวยการเป็น ผู้บังคับบัญชาสูงสุดของพนักงานและลูกจ้างของสำนักงานและรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน และจะ ให้มีรองผู้อำนวยการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติงานรองจากผู้อำนวยการก็ได้

ให้สำนักงานมีฐานะเป็นนิติบุคคลและอยู่ในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงและสหกรณ์ ให้สำนักงานตามวรรคหนึ่งมีพนักงานและลูกจ้างตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการ ปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงาน โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

มาตรา ๓๐ ให้สำนักงาน รับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการ และให้มีอำนาจ หน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลด้านเกษตรกรมัยยืนของประเทศ และจัดทำรายงาน ประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการและรัฐมนตรี

(๒) เสนอข้อมูลการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืนต่อคณะกรรมการ เพื่อให้คณะกรรมการพิจารณากำหนดแนวทางการพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

(๓) รวบรวมและวิเคราะห์สภาพปัญหาจากการบังคับใช้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับเกษตรกรรมยั่งยืนเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาคณะรัฐมนตรี

(๔) ดำเนินการจัดสมัชชาเกษตรกรรมยั่งยืน และการให้การสนับสนุนการจัดสมัชชาเกษตรกรรมยั่งยืนเฉพาะพื้นที่ และสมัชชาเกษตรกรรมยั่งยืนเฉพาะประเด็น

(๕) ติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ จัดทำรายงานเสนอต่อคณะกรรมการและเผยแพร่ต่อสาธารณะ

(๖) ปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๗) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๑ ให้สำนักงาน มีผู้อำนวยการคนหนึ่ง

ให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีในการแต่งตั้งผู้มีอำนาจในการสรรหา ทั้งนี้หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหา ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๒ ผู้อำนวยการต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ในวันที่ได้รับการสรรหา

(๓) มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ด้านการพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืนมาไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒

(๕) คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๓ ผู้อำนวยการมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

หมวด ๖

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๔ ในวาระเริ่มแรก ให้ดำเนินการคัดเลือกคณะกรรมการให้แล้วเสร็จภายใน
เก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการ
โดยตำแหน่งไปพลางก่อนจนกว่ารัฐมนตรีจะแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๕ ในวาระเริ่มแรกเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ให้รัฐมนตรี
พิจารณาดำเนินการจัดสรรเงินจากกองทุนต่างๆที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อมา
สนับสนุนการจัดทำโครงการ หรือกิจกรรมเพื่อการพัฒนา ระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ ระบบเกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวของปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงเป็นวิถีเกษตรกรรมที่เอื้ออำนวยต่อการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและดำรงรักษาไว้
ซึ่งความสมดุลของระบบนิเวศและสภาพแวดล้อม ตลอดจนสร้างความมั่นคงด้านอาหาร ให้กับเกษตรกรและ
สังคมไทย การพัฒนาและส่งเสริมระบบเกษตรกรรมยั่งยืนจำเป็นต้องอาศัยการทำงานในเชิงระบบเป็นองค์
รวมและต่อเนื่อง ตลอดจนต้องกำหนดนโยบายและแผนการพัฒนามาจากการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง
อย่างแท้จริง และเพื่อให้เกิดระบบและกลไกที่มีประสิทธิภาพในการประสานการทำงานร่วมกันระหว่าง
หน่วยงานในทุกระดับ และทุกภาคส่วน ดังนั้นเพื่อให้มีกลไกที่เอื้อต่อการพัฒนาและส่งเสริมระบบ
เกษตรกรรมยั่งยืนและเพื่อแปลงนโยบายด้านเกษตรกรรมยั่งยืนไปสู่การปฏิบัติที่สอดคล้องกับสภาพ
เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และนิเวศน์ของแต่ละชุมชนจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้